

Mai läks kuumaks kätte!

■ Nii palavat mai lõppu pole enne nähtud...

...igatahes mitte siinmail ja lähijaloos. Ei osanud säärast kuumalainet keegi ilmatarkadestki ette näha.

Vanalinna tänavad lume all

Kuu algus oli tavalisest jahe-
dam. Esimese kümpäevaku
esimestel päevadel sadas pai-
guti lund ja lörtsi. Maastik tu-
letas meelde talviseid vaateid.
Kolmandal kuupäeval lohuta-
sid sünoptikud rahvast: "Kan-
natage veel paar päeva!"

Tõepoolest hakkas tasapisi
siia poole jälle sooja valguma.
Puudele ilmusid lehed, marja-
põõsad kukkusid õitsema. Ai-
nult et maast 2 cm kõrgusel,
kus on kõige külmem, langes
paaril ööl temperatuur varake-
vadise –3 kuni –9 kraadini.

II dekaad oli juba normilä-
hedane nii õhusoojalt kui vih-
makoguselt. Algasid äikesehood.
Ainulaadne tänavuse-
le lehekuule oli see, et Tallin-
na vanalinna tänavad olid paar
päeva paksu lume all.

Tahtmatult meenus lugu,
mis olla Kanaaridel juhtunud.
Lennukist väljub Vene tõusik,
käs suusad. "Härra, aga meil
pole siin lund!" – "Lumi tuleb
järgmiste lennukitega!"

Teadmiseks nendele, kes ei
tunne erilist huvi spordi vas-
tu: Tallinna linnaisad korral-
dasid suusavõistluse, et ka
need, kellel puudus raha või
aeg talvel Otepäälle maailma
karikavõistlusi vaatama sõita,
saaks oma silmaga suusakuul-

susi pealinna uulitsail higista-
mas imetella.

Veelgi efektsem oleks mui-
dugi olnud sprindivõistlus viia
läbi mai lõpul, päikeseloošas.
Aga kes taolist ilmapuuutust
ette nägi!

Näiteks kuus aastat tagasi
oli ju kuu viimasel päeval Jõ-
geval maapinna lähedal ligi
9 kraadi külma, mõnel aastal on
sellal sadanud ka paksu lund.

Oli päikest, oli äikest

Tänavune mai lõpukolman-
dik kujunes üpris eripäraseks:
mitmel pool oli ilm keskmisest
ligi 7° soojem! Eesti keskmise
õhutemperatuuriks arvu-
tati EMHIs kõrge 17,3° (norm
11,5°). Mitu ilmajaama said
uue kuumarekordi (näiteks
Pärnu 31,2° ja Lääne-Nigula
31,1°). Terve riigi kuu soojare-
kordiks kinnitati aga 29. mail
Haapsalus mõõdetud 31,3°.

Pärismaalaste elu muutus
päris raskeks – lisaks palavu-
sele lõõskas päike. Alates 19.
maist kerkis ultraviolettkiir-
guse indeks pidevalt üle kuue,
tipnedes 25. kuupäeval 8,3 juu-
res, mis on Eesti senise pari-
ma tulemuse kordamine.

Nüüd said ka rahaliselt vä-
hemkindlustatud elanikud
tunda, milline on kliima lõu-
namaades. Polnud vaja ei so-
laariumi minna ega Itaaliasse
reisida. Naha sai priilt pruun-
niks. Ainult et veed ei meeli-
tanud veel suplema.

Mitu päeva püsis ilm kui
Keenias – keskpäeval kerkis

elavhõbe 30 kraadi ligi ja kohe
ilmusid taevasse piksepilved.
Pärast tugevat vihmahoogu oli
endiselt lämmi, mitte nii nagu
tavaliselt külma frondi üle-
minekul – kui "müristab kül-
maks". Ja ööd olid ebaeestili-
kult soojad.

Mitmel päeval saime vihma
kui mõnel troopilisel saarel:
Jõhvis sadas viimasel maipäe-
val rohkem kui tavaliselt kogu
kuuga, s.t 43 mm. Lehekuu lõ-
pukolmandik oli eriti märg
Kuusikul ja Jõhvis, kus sad-
das vastavalt 5 ja 4 normi vett
maha!

Kokkuvõtteks: tühja sest
Türgist, s...a sest Sitsiliast,
tagasi tahaks meie oma tava-
list koduilm!

Lõpuks veel kuu kokkuvõ-
te. Eesti keskmiseks õhutam-
peratuuriks arvutati EMHIs
11,6° (norm 9,9°), sademeid
saadi keskmiselt 71 mm (norm
45 mm). Kõige rohkem sadas
Kuusikul ja Valgas – 101 mm,
ainult tilgake vähem Tõrave-
res (100 mm).

Ilmaelust mujal...

Esimesel maipäeval oli soo-
ja Küprosel 27, Pakistanis 46
kraadi, lõunanabal külma –57
kraadi (läheneb talv – veel kuu
tagasi oli seal kümme kraadi
soojem).

Kansase osariigi linnake-
se Greensburgi tegi peaaegu
maatasa vägev 5. kategoo-
ria tornaado. Et elanikke jõuti
20 minutit varem hoiatada, oli
ohvreid vaid 11.

Indoneesia ilmateenistus
hoiatas Jaava saare elanikke
kõrgete lainete eest. Evakuee-
riti üle 1000 inimese. Seitsme
meetri kõrgused tuulelained
uhtusid minema sadu majapi-
damisi.

Moskvas mõõdeti 23. mail
uus päevarekord, 29,6 kraadi.

Ka Austraalia kannatab
kuumuse käes: Melbourne'is
on kogu sügise jooksul olnud
vaid 21 päeva, kui tempera-
tuur ei kerki üle 20°.

...ja muiste

Sada aastat tagasi oli Tar-
tus jahe (8,3°) ja kuivapoolne
(35 mm).

Postimehele anti teada:

Põlvast. Ilmad. Vana rahva-
tarkus tõendab, kui Paastu-
Maarja öösel külmetab, siis sel-
lele nelikümmend külmetanud
ööd järgnevad. Tänavune aasta
näitasgi, et sellel usul tõsi taga
on, ja nende külmetanud ööde
ohvriks langesivad rukkiora-
sed, mis muidu kaunis kenasti
talve üle olivad iganud.

Üteldakse "aasta pole aasta-
le vend". Praegu nädal pärast
Jüripäeva pole rukki oras ko-
hati veel "liikunudgi", kuna ta
mineval aastal sellel ajal juba
"magu haudus". Kuluks väga
sooja vihma ära, siis ehk para-
neks veel. Ka põllutöösid pole
vesise maa pärast kohati või-
malik alata, kuigi Põlva oma
mägise maapinna poolest tun-
tud on.

AIN KALLIS

